

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 1999/92/EY,

annettu 16 päivänä joulukuuta 1999,

vähimmäisvaatimuksista räjähdyskelpoisten ilmaseosten aiheuttamalle vaaralle mahdollisesti alttiiksi joutuvien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelun parantamiseksi (viidestoista direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 137 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾, jonka se on antanut työturvallisuuden, työhygienian ja työterveyshuollon neuvoo-antavaa komiteaa sekä kaivos- ja muun vuoriteollisuuden turvallisuus- ja terveystoimikuntaa kuultuaan,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽²⁾, ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä⁽³⁾,

ottavat huomioon sovittelukomitean 21 päivänä lokakuuta 1999 hyväksymän yhteisen ehdotuksen,

sekä katsovat seuraavaa:

- 1) Perustamissopimuksen 137 artiklassa määrätään, että neuvosto voi antaa direktiivein säännökset vähimmäisvaatimuksista parantaakseen erityisesti työympäristöä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelun paremman tason takaamiseksi.
- 2) Saman artiklan mukaisesti kyseisissä direktiiveissä vältetään säätämästä sellaisia hallinnollisia, taloudellisia ja oikeudellisia rasituksia, jotka vaikeuttaisivat pienten tai keskisuurten yritysten perustamista taikka niiden kehittämistä.
- 3) Työntekijöiden työturvallisuuden, työhygienian ja työterveyshuollon parantaminen on tavoite, jonka ei pitäisi olla riippuvainen ainoastaan taloudellisista näkökohdista.
- 4) Räjähdyskelpoisten ilmaseosten aiheuttamalle vaaralle mahdollisesti alttiiksi joutuvien työntekijöiden turvallisuutta ja terveyden suojelua koskevien vähimmäisvaatimusten noudattaminen on välttämätöntä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelun varmistamiseksi.
- 5) Tämä direktiivi on toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12 kesäkuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/391/ETY⁽⁴⁾ 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdi-

rektiivi. Edellä mainitun direktiivin säännöksiä ja erityisesti niitä, jotka koskevat työntekijöille tiedottamista, työntekijöiden kuulemista ja edustusta sekä heidän koulutustaan, sovelletaan täysimääräisesti myös tapauksissa, joissa työntekijät mahdollisesti joutuvat alttiiksi räjähdyskelpoisten ilmaseosten aiheuttamalle vaaralle, sanotun kuitenkin rajoittamatta tähän direktiiviin sisältyvien tiukempien tai yksityiskohtaisempien säännösten soveltamista.

- 6) Tämä direktiivi edistää käytännössä sisämarkkinoiden sosiaalisen ulottuvuuden toteutumista.
- 7) Räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäviksi tarkoitettuja laitteita ja suojajärjestelmiä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 23 päivänä maaliskuuta 1994 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 94/9/EY⁽⁵⁾ todetaan, että on tarkoitus laatia perustamissopimuksen 137 artiklaan perustuva täydentävä direktiivi, joka koskee erityisesti laitteiston tiettyyn käyttöön ja/tai tyyppiin ja asennusmenetelmiin liittyvää räjähdysvaaraa.
- 8) Räjähdysuojauus on turvallisuuden kannalta erityisen tärkeää. Räjähdyksissä liekkien ja paineen hallitsemattomat vaikutukset, myrkylliset reaktiotuotteet sekä hengitykseen tarvittavan hapen kulutus ympäristön ilmasta vaarantavat työntekijöiden hengen ja terveyden.
- 9) Johdonmukaisen räjähdyskesestostrategian laatimisen edellytyksenä on, että työpaikalla toteutettuja teknisiä toimenpiteitä täydennetään hallinnollisin toimin. Direktiivin 89/391/ETY mukaisesti työnantajalla on oltava arviointi työntekijöihin työssä kohdistuvista turvallisuus- ja terveysvaaroista. Tätä vaatimusta täsmennetään tässä direktiivissä, jossa säädetään, että työnantajan on laadittava räjähdysuojausasiakirja tai asiakirjakokonaisuus, joka täyttää tässä direktiivissä säädetyt vähimmäisvaatimukset, ja pidettävä se ajan tasalla. Räjähdysuojausasiakirja sisältää vaaratekijöiden tunnistamisen, riskien arvioinnin ja niiden erityistoimenpiteiden määrittelyn, jotka direktiivin 89/391/ETY 9 artiklan mukaisesti on toteutettava räjähdyskelpoisten ilmaseosten aiheuttamalle vaaralle alttiiksi joutuvien työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojaamiseksi. Räjähdysuojausasiakirja voi olla osa direktiivin 89/391/ETY 9 artiklassa säädettyä työntekijöihin kohdistuvia terveys- ja turvallisuusvaaroja koskevaa arviointia.

⁽¹⁾ EYVL C 332, 9.12.1995, s. 10 ja EYVL C 184, 17.6.1997, s. 1.

⁽²⁾ EYVL C 153, 28.5.1996, s. 35.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 20. kesäkuuta 1996 (EYVL C 198, 8.7.1996, s. 160) vahvistettu 4. toukokuuta 1999 (EYVL C 279, 1.10.1999, s. 55), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 22. joulukuuta 1998 (EYVL C 55, 25.2.1999, s. 45), Euroopan parlamentin päätös, tehty 6. toukokuuta 1999 (EYVL C 279, 1.10.1999, s. 386), Euroopan parlamentin päätös, tehty 2. joulukuuta 1999 sekä neuvoston päätös, tehty 6. joulukuuta 1999.

⁽⁴⁾ EYVL L 183, 29.6.1989, s. 1.

⁽⁵⁾ EYVL L 100, 19.4.1994, s. 1.

- 10) Räjähdyksvaaran arviointia voidaan vaatia myös yhteisön muun lainsäädännön nojalla. Tarpeettoman päällekkäisen työn välttämiseksi työnantajalle olisi annettava mahdollisuus yhdistää kansallisen käytännön mukaisesti asiakirjoja, asiakirjojen osia tai muita vastaavia muiden säädösten perusteella laadittuja selvityksiä niin, että ne muodostavat yhden "turvallisuusselvityksen".
- 11) Räjähdykskelpoisten ilmaseosten muodostumisen estäminen käsittää myös korvaamisperiaatteen soveltamisen.
- 12) Toimenpiteet olisi sovittava yhteen, kun samalla työpaikalla on työntekijöitä useasta yrityksestä.
- 13) Ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä on tarvittaessa täydennettävä lisätoimenpiteillä, jotka käynnistyvät syttymisen jo tapahduttua. Paras mahdollinen turvallisuus voidaan saavuttaa yhdistämällä ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä ja muita täydentäviä toimenpiteitä, jotka rajoittavat räjähdysten työntekijöitä vahingoittavia vaikutuksia.
- 14) Työssä käytettäviä turvallisuus- ja/tai terveystarkkailuja koskevista vähimmäisvaatimuksista 24 päivänä kesäkuuta 1992 annettua neuvoston direktiiviä 92/58/ETY⁽¹⁾ (yhdeksäs direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) voidaan täysimääräisesti soveltaa erityisesti tiloihin, jotka ovat vaarallisten alueiden välittömässä läheisyydessä, jos tupakoinnin, katkaisemisen, hitsauksen tai muiden töiden, joista syntyy liekkejä tai kipinöitä, vaikutukset voivat ulottua vaaralliselle alueelle.
- 15) Direktiivissä 94/9/EY jaetaan sen alaan kuuluvat laitteet ja suojajärjestelmät laiteryhmiin ja -luokkiin. Tässä direktiivissä säädetään, että työnantajan on luokiteltava ne tilat, joissa voi esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia, sekä määrittää, mitä laite- ja suojajärjestelmäryhmiä ja -luokkia kussakin tilaluokassa on käytettävä,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I JAKSO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Tarkoitus ja soveltamisala

1. Tässä direktiivissä, joka on viidestoista direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi, säädetään 2 artiklassa määriteltyjen räjähdyskelpoisten ilmaseosten aiheuttamalle vaaralle mahdollisesti alttiiksi joutuvien

⁽¹⁾ EYVL L 245, 26.8.1992, s. 23.

työntekijöiden turvallisuutta ja terveyden suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta:

- potilaille annettavan hoidon aikana tiloihin, joissa välittömästi hoidetaan potilaita;
- direktiivin 90/396/ETY⁽²⁾ mukaisten kaasumaisia polttoaineita käyttävien laitteiden käyttöön;
- räjähdyksaineiden tai epävakaiden kemiallisten aineiden valmistamiseen, käsittelyyn, käyttöön, varastointiin ja kuljetukseen;
- kaivosteollisuuden yrityksiin, jotka kuuluvat direktiivin 92/91/ETY⁽³⁾ tai direktiivin 92/104/ETY⁽⁴⁾ soveltamisalaan;
- sellaisten kuljetusvälineiden käyttöön maa-, vesi- ja ilmailukenteessä, joihin sovelletaan kansainvälisten sopimusten (esim. ADN, ADR, ICAO, IMO, RID) asiaan kuuluvia määräyksiä sekä yhteisön direktiivejä, joilla kyseiset sopimukset pannaan täytäntöön. Räjähdyksvaarallisissa ilmaseoksissa käytettäväksi tarkoitettujen kuljetusvälineiden kuuluvat tämän direktiivin soveltamisalaan.

3. Direktiivin 89/391/ETY säännöksiä sekä asianomaisia erityisdirektiivejä sovelletaan täysimääräisesti 1 kohdassa tarkoitettuun alaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tähän direktiiviin sisältyvien tiukempien ja/tai yksityiskohtaisempien säännösten soveltamista.

2 artikla

Määritelmä

Tässä direktiivissä 'räjähdyskelpoisella ilmaseoksella' tarkoitetaan toisaalta normaalipaineisen ilman ja toisaalta kaasun, höyryn, sumun tai pölyn muodossa olevien palavien aineiden seosta, jossa palaminen leviää syttymisen jälkeen koko palamattomaan seokseen.

II JAKSO

TYÖNANTAJAN VELVOITTEET

3 artikla

Räjähdyksen estäminen ja räjähdyksiltä suojaus

Räjähdyksen estämiseksi direktiivin 89/391/ETY 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla ja räjähdyksiltä suojautumiseksi työnantajan on toteutettava toiminnan luonnetta vastaavia teknisiä ja/tai hallinnollisia toimenpiteitä seuraavassa tärkeysjärjestyksessä ja noudattaen näitä perusperiaatteita

- räjähdyskelpoisten ilmaseosten muodostumisen estäminen, tai jos tämä ei toiminnan luonteen vuoksi ole mahdollista,
- räjähdyskelpoisten ilmaseosten syttymisen välttäminen, ja
- räjähdysten vahingollisten vaikutusten vähentäminen niin, että työntekijöiden terveys ja turvallisuus varmistetaan.

Näihin toimenpiteisiin on tarpeen mukaan yhdistettävä ja/tai niitä on täydennettävä räjähdysten leviämistä ehkäisevillä toimilla, ja niitä on tarkistettava säännöllisesti ja joka tapauksessa aina, kun merkittäviä muutoksia ilmenee.

⁽²⁾ EYVL L 196, 26.7.1990, s. 15, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 93/68/ETY (EYVL L 220, 30.8.1993, s. 1).

⁽³⁾ EYVL L 348, 28.11.1992, s. 9.

⁽⁴⁾ EYVL L 404, 31.12.1992, s. 10.

4 artikla

Räjähdyksvaaran arviointi

1. Täyttäessään direktiivin 89/391/ETY 6 artiklan 3 kohdan ja 9 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan työnantajan on arvioitava räjähdyskelpoisten ilmaseosten aiheuttamat yksittäiset vaaratekijät ottamalla huomioon ainakin seuraavat seikat:

- räjähdyskelpoisten ilmaseosten esiintymisen todennäköisyys ja niiden kesto,
- todennäköisyys, että työskentelytiloissa on syttymislähteitä, sähköstaattiset purkaukset mukaan lukien, ja että ne aktivoituvat ja voivat aiheuttaa syttymisen,
- laitteistot, käytetyt aineet, prosessit ja niiden mahdolliset yhteisvaikutukset,
- ennakoitujen vaikutusten laajuus.

Räjähdyksvaaraa on arvioitava kokonaisvaltaisesti.

2. Tilat, joista on tai voi olla avoin yhteys sellaisiin tiloihin, joissa saattaa esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia, on otettava huomioon räjähdysvaaran arvioinnissa.

5 artikla

Yleiset velvoitteet

Työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden varmistamiseksi sekä vaaran arviointia koskevien ja 3 artiklassa tarkoitettujen peruseräkkeiden mukaisesti työnantajan on toteutettava vaadittavat toimenpiteet, jotta:

- työympäristö, jossa räjähdyskelpoisia ilmaseoksia voi syntyä siinä määrin, että ne vaarantavat työntekijöiden tai muiden henkilöiden terveyden ja turvallisuuden, on sellainen, että työ voidaan tehdä turvallisesti,
- työympäristössä, jossa räjähdyskelpoisia ilmaseoksia voi syntyä siinä määrin, että ne vaarantavat työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden, varmistetaan asianmukainen valvonta työntekijöiden paikalla ollessa riskien arviointia koskevien periaatteiden mukaisesti ja käyttämällä soveltuvia teknisiä välineitä.

6 artikla

Yhteensovittamisvelvollisuus

Jos samoissa työskentelytiloissa on työntekijöitä useasta yrityksestä, kukin työnantaja on vastuussa niistä seikoista, jotka ovat hänen valvonnassaan.

Rajoittamatta direktiivissä 89/391/ETY säädettyä kunkin yksittäisen työnantajan vastuuta on työnantajan, joka on kansallisen lainsäädännön ja/tai käytännön mukaisesti vastuussa työskentelytiloista, sovitettava yhteen työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä koskevien kaikkien toimenpiteiden täytäntöönpano ja

esitettävä 8 artiklassa tarkoitettussa räjähdysuojausasiakirjassa tämän yhteensovittamisen tavoite ja sen täytäntöönpanoon liittyvät toimenpiteet ja menettelyt.

7 artikla

Tilat, joissa voi esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia

1. Työnantajan on luokiteltava tilat, joissa voi esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia, liitteen I mukaisesti.

2. Työnantajan on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetuissa tiloissa noudatetaan liitteessä II säädettyjä vähimmäisvaatimuksia.

3. Niiden tilojen sisäänkäynnit, joissa saattaa esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia siinä määrin, että ne vaarantavat työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden, on tarvittaessa merkittävä liitteen III mukaisesti.

8 artikla

Räjähdyssuojausasiakirja

Täyttäessään 4 artiklan mukaisia velvoitteitaan työnantajan on huolehdittava siitä, että laaditaan asiakirja, josta jäljempänä käytetään nimitystä 'räjähdysuojausasiakirja', ja että se pidetään ajan tasalla.

Räjähdyssuojausasiakirjassa on osoitettava erityisesti

- että räjähdysvaara on määritetty ja arvioitu,
- että toteutetaan asianmukaiset toimenpiteet tämän direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi,
- tilat, jotka on luokiteltu liitteen I mukaisesti,
- tilat, joihin sovelletaan liitteessä II asetettuja vähimmäisvaatimuksia,
- että työpaikka ja työvälineet sekä varolaitteet on suunniteltu ja niitä käytetään ja huolletaan siten, että turvallisuus otetaan asianmukaisesti huomioon,
- että direktiivin 89/655/ETY⁽¹⁾ mukaisesti on toteutettu toimenpiteitä työvälineiden turvallisen käytön varmistamiseksi.

Räjähdyssuojausasiakirja on laadittava ennen työn alkamista, ja se on tarkistettava, jos työskentelytilaa, työvälineitä tai työjärjestelyjä muutetaan, laajennetaan tai järjestetään uudelleen merkittävästi.

Työnantaja voi yhdistellä räjähdysvaaraa koskevia olemassa olevia arviointeja, asiakirjoja tai muita vastaavia selvityksiä, joita on laadittu muiden yhteisön säädösten mukaisesti.

9 artikla

Työvälineitä ja työskentelytiloja koskevat erityisvaatimukset

1. Tiloissa, joissa voi esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia, käytettävien työvälineiden, jotka ovat jo käytössä tai jotka otetaan käyttöön yrityksessä tai laitoksessa ensimmäistä kertaa ennen 30 päivää kesäkuuta 2003, on edellä mainitusta päivästä lähtien oltava liitteessä II olevassa A osastossa säädettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisia, jollei muita yhteisön direktiivejä voida soveltaa tai jos niitä voidaan soveltaa ainoastaan osittain.

⁽¹⁾ EYVL L 393, 30.12.1989, s. 13, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 95/63/EY (EYVL L 335, 30.12.1995, s. 28).

2. Tiloissa, joissa voi esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia, käytettävien työvälineiden, jotka otetaan käyttöön yrityksessä tai laitoksessa ensimmäistä kertaa 30 päivän kesäkuuta 2003 jälkeen, on oltava liitteessä II olevassa A ja B osastossa säädettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisia.

3. Työskentelytilojen, joissa voi esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia ja joita käytetään ensimmäistä kertaa 30 päivän kesäkuuta 2003 jälkeen, on oltava tässä direktiivissä säädettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisia.

4. Jo ennen 30 päivää kesäkuuta 2003 käytössä olevien työskentelytilojen, joissa voi esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia, on oltava tässä direktiivissä säädettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisia viimeistään kolmen vuoden kuluttua mainitusta päivästä.

5. Jos työskentelytiloissa, joissa voi esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia, tehdään 30 päivän kesäkuuta 2003 jälkeen muutoksia, laajennuksia tai uudelleenjärjestelyjä, työnantajan on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet, jotta muutokset, laajennukset tai uudelleenjärjestelyt ovat tässä direktiivissä säädettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisia.

III JAKSO

MUUT SÄÄNNÖKSET

10 artikla

Liitteisiin tehtävät mukautukset

Sellaisten pelkästään teknisten mukautusten tekeminen liitteisiin, jotka ovat tarpeen:

- räjähdys-suojauksia koskevaa teknistä yhdenmukaistamista ja standardointia varten annettujen direktiivien huomioon ottamiseksi, ja/tai
- tekniikan kehityksen, kansainvälisten määräysten ja vaatimusten muutosten sekä räjähdysten estämistä ja räjähdys-suojauksia koskevan uuden tietämyksen huomioon ottamiseksi,

hyväksytään direktiivin 89/391/ETY 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

11 artikla

Hyviä käytäntöjä esittelevä opaskirja

Komissio laatii käytännön suuntaviivat sisältävän hyviä käytäntöjä esittelevän opaskirjan, joka ei ole luonteeltaan sitova. Opaskirjassa käsitellään 3, 4, 5, 6, 7 ja 8 artiklassa sekä liitteessä I ja liitteessä II olevassa A osastossa tarkoitettuja aiheita.

Komission on ensin kuultava työturvallisuuden, työhygienian ja työterveyshuollon neuvoa-antavaa komiteaa neuvoston päätöksen 74/325/ETY⁽¹⁾ mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on tätä direktiiviä sovellettaessa otettava edellä mainittu opaskirja huomioon niin suuressa määrin kuin mahdollista silloin, kun ne valmistelevat työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta koskevaa kansallista politiikkaansa.

12 artikla

Yrityksille tiedottaminen

Jäsenvaltioiden on pyydettyäessä pyrittävä saattamaan asiaan kuuluvat tiedot, erityisesti hyviä käytäntöjä esittelevän opaskirjan, työnantajien saataville 11 artiklan mukaisesti.

13 artikla

Loppusäännökset

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2003. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava kirjallisina komissiolle kansalliset säännökset, jotka ne ovat antaneet tai antavat tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä.

3. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle viiden vuoden välein tämän direktiivin säännösten täytäntöönpanoa koskeva kertomus, jossa esitetään työnantajien ja työntekijöiden asiaa koskevat näkemykset. Komissio antaa nämä tiedot Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle sekä työturvallisuuden, työhygienian ja työterveyshuollon neuvoa-antavalle komitealle.

14 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

15 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 16 päivänä joulukuuta 1999.

<i>Euroopan parlamentin puolesta</i>	<i>Neuvoston puolesta</i>
N. FONTAINE	K. HEMILÄ
<i>Puhemies</i>	<i>Puheenjohtaja</i>

⁽¹⁾ EYVL L 185, 9.7.1974, s. 15, päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

LIITE I

NIIDEN TILOJEN LUOKITUS, JOISSA VOI ESIINTYÄ RÄJÄHDYSKELPOISIA ILMASEOKSIA

Alkuhuomautus

Seuraavaa luokitusta on sovellettava tiloihin, joissa toteutetaan 3, 4, 7 ja 8 artiklan mukaiset varotoimet.

1. Tilat, joissa voi esiintyä räjähdyskelποisia ilmaseoksia

Tilaa, jossa voi esiintyä räjähdyskelποista ilmaseosta sellaisina määrinä, että tarvitaan erityisiä suojoimenpiteitä työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi, pidetään tässä direktiivissä tarkoitettuna räjähdysvaarallisena tilana.

Tilaa, jossa räjähdyskelποista ilmaseosta ei oleteta esiintyvän sellaisina määrinä, että tarvitaan erityisiä suojoimenpiteitä, ei pidetä tässä direktiivissä tarkoitettuna räjähdysvaarallisena tilana.

Palavilla aineilla tarkoitetaan aineita, jotka voivat muodostaa räjähdyskelποisen ilmaseoksen, jolle niiden ominaisuuksien tutkimus ole osoittanut, että ne muodostaessaan seoksen ilman kanssa eivät kykene itsenäisesti ylläpitämään laajenevaa räjähdystä.

2. Räjähdysvaarallisten tilojen luokitus

Räjähdysvaaralliset tilat luokitellaan räjähdyskelποisten ilmaseosten esiintymistiheyden ja keston perusteella.

Liitteessä II olevan A osaston mukaisesti toteutettavien toimenpiteiden laajuus määräytyy tämän luokituksen perusteella.

Tilaluokka 0

Tila, jossa ilman ja kaasun, höyryn tai sumun muodossa olevan palavan aineen muodostama räjähdyskelποinen ilmaseos esiintyy jatkuvasti, pitkäaikaisesti tai usein.

Tilaluokka 1

Tila, jossa ilman ja kaasun, höyryn tai sumun muodossa olevan palavan aineen muodostama räjähdyskelποinen ilmaseos todennäköisesti esiintyy normaalitoiminnassa satunnaisesti.

Tilaluokka 2

Tila, jossa toisaalta ilman ja toisaalta kaasun, höyryn tai sumun muodossa olevan palavan aineen muodostaman räjähdyskelποisen ilmaseoksen esiintyminen on normaalitoiminnassa epätodennäköistä ja se kestää esiintyessään vain lyhyen ajan.

Tilaluokka 20

Tila, jossa ilman ja palavan pölyn muodostama räjähdyskelποinen ilmaseos esiintyy jatkuvasti, pitkäaikaisesti tai usein.

Tilaluokka 21

Tila, jossa ilman ja palavan pölyn muodostama räjähdyskelποinen ilmaseos todennäköisesti esiintyy normaalitoiminnassa satunnaisesti.

Tilaluokka 22

Tila, jossa ilman ja palavan pölyn muodostaman räjähdyskelποisen ilmaseoksen esiintyminen normaalitoiminnassa on epätodennäköistä ja se kestää esiintyessään vain lyhyen ajan.

Huomautukset:

1. Pölykerroksiin, -kertymiin ja -kasaantumiin on suhtauduttava kuten mihin tahansa lähteeseen, joka saattaa aiheuttaa räjähdyskelποisen ilmaseoksen.
2. Normaalitoiminnalla tarkoitetaan tilannetta, jossa laitetta käytetään suunnitteluarvojen sallimissa rajoissa.

LIITE II

A. VÄHIMMÄISVAATIMUKSET RÄJÄHDYSKELPOISTEN ILMASEOSTEN AIHEUTTAMALLE VAARALLE MAHDOLLISET ALTTIIKSI JOUTUVIEN TYÖNTEKIJÖIDEN TURVALLISUUDEN JA TERVEYDEN SUOJELUN PARANTAMISEKSI

Alkuhuomautus

Tässä liitteessä määrättyjä velvoitteita sovelletaan:

- liitteessä I räjähdysvaarallisiksi luokitelluissa tiloissa aina, kun se on tarpeen työskentelytilojen, työpisteiden, käytettyjen työvälineiden tai aineiden ominaisuuksien taikka räjähdyskelpoisesta ilmaseoksesta aiheutuviin vaaroihin liittyvän toiminnan vuoksi,
- räjähdysvaarattomissa tiloissa oleviin laitteisiin, joita tarvitaan räjähdysvaarallisissa tiloissa sijaitsevien työvälineiden turvalliseen käyttöön tai jotka auttavat varmistamaan sen.

1. Hallinnolliset toimenpiteet**1.1 Työntekijöiden kouluttaminen**

Työnantajan on annettava riittävä ja sopiva räjähdysuojelua koskeva koulutus työntekijöille, jotka työskentelevät tiloissa, joissa räjähdyskelpoisia ilmaseoksia voi esiintyä.

1.2 Kirjalliset ohjeet ja työluvat

Jos räjähdysuojasasiakirjassa niin vaaditaan:

- räjähdysvaarallisissa tiloissa on työskenneltävä työnantajan antamien kirjallisten ohjeiden mukaisesti,
- työluvajärjestelmää on sovellettava sekä vaarallisiin töihin että muihin töihin, jotka voivat olla vuorovaikutuksessa toiseen työhön ja aiheuttaa siten vaaraa.

Työluvat myöntää lupien myöntämisestä vastuussa oleva henkilö ennen työn aloittamista.

2. Räjähdysuojatoimenpiteet

2.1 Vuotaneet ja/tai tarkoituksellisesti vapautetut tai muutoin vapautuneet palavat kaasut, höyryt, sumut tai tulenarat pölyt, jotka voivat aiheuttaa räjähdysvaaran, on sopivalla tavalla johdettava pois tai siirrettävä turvalliseen paikkaan tai, jos tämä ei ole mahdollista, suljettava turvallisesti tai tehtävä vaarattomiksi jollain muulla soveltuvalla menetelmällä.

2.2 Jos räjähdyskelpoinen ilmaseos sisältää usean tyyppisiä palavia ja/tai tulenarkoja kaasuja, höyryjä, sumuja tai pölyjä, suojaustoimenpiteiden on oltava suurimman mahdollisen vaaran mukaiset.

2.3 Syttymisvaaran estämisessä 3 artiklan mukaisesti on otettava huomioon myös staattisen sähkön purkaukset, joissa työntekijät tai työympäristö toimivat varauksen kantajana tai tuottajana. Työntekijöillä on oltava asianmukaiset työvaatteet, joiden materiaaleista ei aiheudu staattisen sähkön purkauksia, jotka voivat sytyttää räjähdyskelpoisia ilmaseoksia.

2.4 Laitosta, välineitä, suojajärjestelmiä ja niihin liittyviä kytkentälaitteita voidaan käyttää ainoastaan, jos räjähdysuojasasiakirjasta käy ilmi, että niitä voidaan käyttää turvallisesti räjähdyskelpoisessa ilmaseoksessa. Tämä koskee myös sellaisia työvälineitä ja niihin liittyviä kytkentälaitteita, joita ei pidetä direktiivissä 94/9/EY tarkoitettuina laitteina tai suojajärjestelminä, jos niiden liittäminen laitokseen voi itsessään aiheuttaa syttymisvaaran. Kytkentälaitteiden virhekytkennät on estettävä tarpeellisin toimenpitein.

2.5 Kaikki tarvittavat toimenpiteet on toteutettava sen varmistamiseksi, että työskentelytila, työvälineet ja työntekijöiden käytettävissä olevat niihin liittyvät kytkentälaitteet on suunniteltu, rakennettu, koottu ja asennettu ja että niitä huolletaan ja käytetään siten, että minimoidaan räjähdysvaara, ja jos räjähdys tapahtuu, sen hallitsemiseksi tai räjähdysten leviämisen rajoittamiseksi mahdollisimman vähiin kyseisessä työskentelytilassa ja/tai työvälineistössä. Tällaisissa työskentelytiloissa on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet niiden vaarojen rajoittamiseksi mahdollisimman vähiin, jotka työntekijöille aiheutuvat räjähdysten fyysisistä vaikutuksista.

2.6 Tarvittaessa työntekijöitä on varoitettava optisin merkein ja/tai äänimerkein ja heidät on poistettava alueelta ennen räjähdysten aiheuttavien olosuhteiden syntymistä.

2.7 Räjähdysuojasasiakirjan mukaiset hätäpoistumistiet on järjestettävä ja pidettävä kunnossa, jotta työntekijät voivat vaaratilanteessa poistua vaarallisista tiloista viipymättä ja turvallisesti.

2.8 Ennen kuin työskentelytilaa, jossa voi esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia, käytetään ensimmäistä kertaa, on tarkistettava sen yleinen räjähdysturvallisuus. Kaikki räjähdysuojauksen varmistamiseksi tarvittavat edellytykset on pidettävä voimassa.

Tämä tarkistaminen on annettava tehtäväksi henkilöille, joilla on kokemuksen ja/tai ammatillisen koulutuksen kautta hankittu pätevyys räjähdysuojauksen alalla.

2.9 Jos tämä vaaran arvioinnin perusteella on tarpeen:

- sähkökatkon sattuessa on oltava mahdollista pitää työvälineet ja suojajärjestelmät turvallisessa toimintakunnossa riippumatta muusta toimintajärjestelmästä, jos sähkökatko voi aiheuttaa vaaran laajenemisen,
- laitteet ja suojajärjestelmät, jotka sisältyvät automaattisiin prosesseihin ja joiden toiminta poikkeaa aiotuista toimintaolosuhteista, on voitava niiden pois kytkemiseksi ohittaa käsikäyttöisesti edellyttäen, että tämä ei vaaranna turvallisuutta. Tällaisen toimenpiteen saavat suorittaa ainoastaan siihen pätevät työntekijät,
- hätäpysäytysjärjestelmää käytettäessä on kerääntynyt energia hajautettava mahdollisimman nopeasti ja turvallisesti tai eristettävä niin, ettei se enää aiheuta vaaraa.

B. TYÖVÄLINEIDEN JA SUOJAJÄRJESTELMIEN VALINTAPERUSTEET

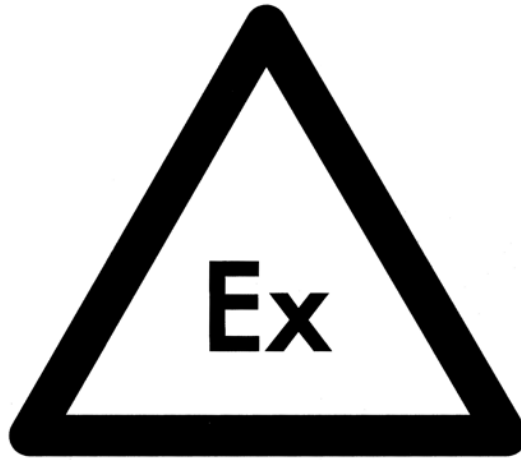
Kaikissa tiloissa, joissa voi esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia, on työvälineet ja suojajärjestelmät valittava direktiivissä 94/9/EY säädettyjen luokkien mukaisesti, jollei vaaran arviointiin perustuvassa räjähdysuojausasiakirjassa muuta todeta.

Edellä esitetyissä tilaluokissa on erityisesti käytettävä seuraavien laiteluokkien laitteita, jos ne tapauksen mukaan soveltuvat kaasulle, höyrylle tai sumulle ja/tai pölylle:

- tilaluokassa 0 tai 20 laiteluokan 1 laitteita,
 - tilaluokassa 1 tai 21 laiteluokan 1 tai 2 laitteita,
 - tilaluokassa 2 tai 22 laiteluokan 1, 2 tai 3 laitteita.
-

LIITE III

Edellä 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu varoitusmerkki niiden tilojen merkitsemiseksi, joissa saattaa esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia:

Tila, jossa saattaa esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia

Tuntomerkit:

- kolmion muotoinen,
- mustat kirjaimet keltaisella taustalla, jossa on musta reunus. (Keltaisen osuuden on peitettävä ainakin 50 prosenttia merkin alasta.)

Jäsenvaltiot voivat halutessaan lisätä muita selittäviä tietoja.
